

APSTIPRINĀTS
ar Vaboles pagasta pārvaldes
vadītājas 2016.gada 05.septembra
rīkojumu Nr. 1.-9/40

Vaboles pagasta bibliotēka

**KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN
ORGANIZĀCIJAS POLITIKA
(2016. - 2019.)**

Vabole
2016

Bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcijā tiek iezīmētas mūsu pagasta bibliotēkas profilam atbilstoša krājuma aprises. Bibliotēkas krājumu veido un papildina atbilstoši bibliotēkas nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem, bibliotēkas krājuma komplektēšanas profilam.

Šajā dokumentā tiek apzināts mūsu pagasta iedzīvotāju informacionālajām vajadzībām atbilstoša krājuma optimālais lielums, krājuma atlases principi, dokumentu veidi, komplektēšanas valodas, eksemplāru skaits, noteikts komplektēšanas līmenis u.c. parametri.

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas avoti ir: Vaboles pagasta pārvaldes budžets, Daugavpils novada domes Kultūras pārvaldes budžets, VKKF mērķprogramma „Bērnu un jauniešu žūrija,” Lauku bibliotēku atbalsta fonds, dāvinājumi no juridiskām un fiziskām personām.

Krājuma veidošanas un papildināšanas politika ir izstrādāta, balstoties uz Kopenhāgenas deklarācijā (1999) noteiktajiem publiskās bibliotēkas uzdevumiem:

- Demokrātija un pilsoniska sabiedrība;
- Ekonomiskā un sociālā attīstība;
- Mūžizglītība;
- Kultūras un valodu daudzveidība.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas veidošanā izmantoti arī “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi Nr. 317(prot. Nr. 16 12§).”

KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UZDEVUMI:

Veidojot krājumu, bibliotēka nodrošina Vaboles pagasta iedzīvotājiem:

- Saskarsmi ar grāmatu;
- Piekļuvi informācijai gan drukātā, gan elektroniskā formā;
- Piekļuvi valsts un pašvaldības dokumentiem;
- Atbalstu formālajai un mūžizglītībai;
- Iespēju atpūsties.

GALVENĀS LIETOTĀJU GRUPAS:

- Bērni un jaunieši līdz 18 gadiem;
- Pensionāri;
- Pieaugušie;
- Interneta lietotāji.

KRĀJUMA VEIDOŠANAS VISPĀRĪGIE PRINCIPI:

- Bibliotēkas krājumam jāatbilst vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām;
- Informācijas resursiem jābūt pieejamiem dažādos formātos;
- Informācijas resursiem jāatspoguļo viedokļu dažādība;

- Izvēloties dokumentus, nav pieļaujama politiska, konfesionāla, komerciāla vai cita ietekmēšana.

KRĀJUMĀ NEKOMPLEKTĒ:

- Pornogrāfisku, rasistisku, naidu kurinošu literatūru;
- Īslaicīgas nozīmes literatūru (bukletus, reklāmas, aicinājumus, partiju programmas u.tml.);
- Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas;
- Mūzikas ierakstus;
- Nošu izdevumus;
- Kartogrāfiskos izdevumus;
- Attēlizdevumus;
- Rokrakstus.

Vaboles pagasta bibliotēkas krājums ir universāls. Minimālajā līmenī tiek komplektēta visu nozaru literatūra. **Padziļināti komplektē** tādas nozares kā:

- Vispārīgā nodaļa;
- Filosofija;
- Psiholoģija;
- Reliģija;
- Sabiedriskās zinātnes;
- Medicīna;
- Lauksaimniecība;
- Inženierzinātnes;
- Māksla;
- Valodniecība;
- Vēsture.

PRIORITĀTES KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANĀ:

- Literatūra bērniem;
- Uzziņu resursi (vārdnīcas, enciklopēdijas, ceļveži);
- Latviešu daiļliteratūra;

LITERATŪRAS ATLASĒS KRITĒRIJI:

- Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm;
- Izdevuma kvalitāte un augstvērtība;
- Publikācijas forma un stils;
- Valodas aspekts;
- Cena.

Izdevumi iegādājami vienā eksemplārā. Paaugstināta pieprasījuma izdevumi pieļaujami divos eksemplāros.

DAIĻLITERATŪRAS KOMPLEKTĒŠANAS KRITĒRIJI:

- Lasītāju pieprasījums;
- Kritikas vērtējums;
- Iesējums;
- Cena.

VALODU APTVĒRUMS:

- Pamatā resursi tiek komplektēti latviešu valodā;
- Krievu valodā tiek komplektēta latviešu daiļliteratūra un ārzemju daiļliteratūra;
- Citās svešvalodās bibliotēkas fonds netiek komplektēts, izņemot atsevišķu valodu vārdnīcas (krievu, angļu, vācu, spāņu val. u.c.).

KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS AVOTI:

- Pirkumi;
- Abonēšana;
- Dāvinājumi;
- Nozaudēto izdevumu aizvietošana;
- Dalība VKKF mērķprogrammā "Bērnu žūrija."

FINANSĒJUMA AVOTI:

- Daugavpils novada domes Kultūras pārvaldes budžets - grāmatu iegādei;
- Vaboles pagasta pārvaldes budžets – preses abonēšanai;
- Dalība projektos.

LITERATŪRU IEPĒRK:

- Tirdzniecības vietās, ar kurām līgums ir Daugavpils novada Kultūras pārvaldei;
- Neizmanto telemārketingu;

DĀVINĀJUMU PIENĒMŠANAS KRITĒRIJI:

- Aktualitāte – paaugstināta pieprasījuma literatūra;
- Valoda – pamatā latviešu valoda, daiļliteratūra arī krievu valodā;
- Izdevuma nolietojuma pakāpe – nelietotas vai mazlietotas;
- Izdevuma atbilstība pasaules un Latvijas literārā mantojuma izcilo izdevumu klāstam;
- Bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus dāvināt tālāk citām bibliotēkām vai piedāvāt lietotājiem.

KRĀJUMA REKOMPLEKTĒŠANAS (NORAKSTĪŠANAS) IEMESLI:

- Nolietotie izdevumi;
- Novecojuši pēc satura;

- Liekie dubleti;
- Profīlam neatbilstoši izdevumi;
- Dažādu iemeslu dēļ bojāti izdevumi;
- Lasītāju nozaudētie izdevumi;
- Lietotāju vainas dēļ neatgūstamie dokumenti;
- Izdevumi nodoti citām bibliotēkām.

ABONĒTO PRESI BIBLIOTĒKA GLABĀ:

- Vietējo laikrakstu – 3 gadi;
- Novada domes izdevumu – visu laiku;
- Žurnālus – 3 gadi.

Vaboles pagasta bibliotēkas fonda satura raksturojums.

Izmantojot Conspectus metodi, tika vispusīgi analizēts krājuma profils un noteiktas krājuma komplektēšanas prioritātes un specifika. Pārskats tika veidots vadoties pēc Krājuma veidošanas vadlīnijām Latvijas bibliotēkām un Bibliotēku akreditācijas MK noteikumiem Nr.709.

0 - VISPĀRĪGĀ NODAĻA		
00	Vispārīgie zinātnes un kultūras jautājumi	1GPL
01	Bibliogrāfija. Katalogi. Bibliogrāfiskie rādītāji	1GPL
02	Bibliotēkas. Bibliotēkzinātne	2GPL
03	Vispārīgi uzziņu izdevumi	2GESL
04	Jaukta satura nelielu darbu krājumi	0
05	Seriālizdevumi	2PSL
06	Organizācija un citas apvienības. Asociācijas. Kongresi. Izstādes. Muzeji	0
07	Laikraksti. Žurnālistika	1PSL
08	Krājumi. Jaukta satura izdevumi	1GLS
09	Rokraksti. Retie izdevumi	0
1. FILOZOFIJA. PSIHOLĒGIJA. LOĢIKA. ĒTIKA.		
10	Filozofijas būtība un nozīme	1GLS
11	Vispārīgā mācība par esamību. Metafizika	0
12	Atsevišķas filozofijas problēmas un kategorijas	0

13	Garīgās dzīves filozofija	2GLS
14	Filozofijas mācības un koncepcijas. Pasaules uzskats	1GL
15	Psiholoģija	2GPLS
16	Loģika. Izzaņas teorija. Zinātnes metodoloģija un loģika	1GL
17	Ētika. Morāle	1GL
18	Estētika	1GL
2. RELIĢIJA. TEOLOĢIJA. ATEISMS.		1GL
3. SABIEDRISKĀS ZINĀTNES		
30	Sabiedrisko zinātņu teorija un metodes	1GL
301	Socioloģija	1GL
31	Statistika. Demogrāfija	1GL
32	Politika. Politoloģija	1GLS
33	Ekonomika. Tautsaimniecība. Ekonomikas zinātnes	2 GLS
34	Tiesības. Juridiskās zinātnes	2GLS
35	Valsts administratīvā pārvalde. Kara lietas	1GLS
36	Labklājība. Sociālā nodrošināšana. Apdrošināšana.	1
37	Izglītība. Mācīšana. Audzināšana. Brīvais laiks.	2GPLS
39	Etnogrāfija	2GLS
5. MATEMĀTIKA. DABAS ZINĀTNES.		
50	Matemātikas un dabaszinātņu vispārīgie jautājumi	1GL
51	Matemātika	1GL
52	Astronomija. Ģeodēzija	1GL
53	Fizika	1GL
54	Ķīmijā. Kristalogrāfija. Mineraloģija	1GL

55	Ģeoloģija. Ģeofizika. Klimatoloģija	1GL
56	Paleontoloģija	1GL
57	Bioloģijas zinātnes	1GL
58	Botānika	1GL
59	Zooloģija	1GL
6.LIETIŠKĀS ZINĀTNES. MEDICĪNA. TEHNIKA. LAUKSAIMNIECĪBA.		
60	Lietiškās zinātnes kopumā	1GPLS
61	Medicīna	1GPLS
62	Inženierzinības. Tehniskās zinātnes.	2GPLS
63	Lauksaimniecība. Mežniecība	2GPLS
64	Mājturība. Mājsaimniecība. Komunālā saimniecība. Komunālie pakalpojumi	2GPLS
65	Ražošanas, tirdzniecības un transporta uzņēmumu organizēšana un pārvalde	1GL
66	Ķīmijas tehnoloģija. Ķīmiskā rūpniecība. Pārtikas rūpniecība	1GL
67/68	Dažādas rūpniecības un amatniecības nozares	1GPLS
69	Celtniecība. Būvmateriāli. Būvdarbi	2GPLS
7.MĀKSĻA. IZRĀDES. IZKĻAIDE. SPORTS		
70	Māksla. Vispārīgie jautājumi	1GPL
71	Apdzīvotu vietu plānošana. Pilsētībūvniecība. Ainavu, parku un dārzu arhitektūra	1GL
72	Arhitektūra	1GL
73	Tēlniecība. Keramikas māksla. Metālmāksla	1GL
74	Zīmēšana un rasēšana. Dizains. Lietišķā māksla. Daiļamatniecība	1GL
75	Glezniecība	1GL
76	Grafika. Gravūra	1GL

77	Fotogrāfija. Kinematogrāfija	1GL
78	Mūzika	1GL
79	Izrādes. Izklaide. Sports	1GL
8.VALODNIECĪBA. LITERATŪRZINĀTNE		
80	Valodniecība	2GELS
81	Literatūrzinātne. Folkloristika	2GLS
D. DAIĻLITERATŪRA		GP
9.VĒSTURE.ĢEOGRĀFIA. BIOGRĀFIJAS		
9	Vēsture	2GLS
90	Arheoloģija. Vēstures palīg disciplīnas	1GLS
908	Novadpētniecība.	2GPLS
91	Ģeogrāfija	1GLS
92	Biogrāfijas	1GLS

Vaboles pagasta bibliotēkas krājums ir universāls. Bibliotēkā komplektē grāmatas, audiovizuālos, seriālizdevumus un citus dokumentus.

Raksturojot krājuma saturu, pamatā tiek izmantoti pirmie divi dziļuma līmeņi:

I – minimālais informācijas līmenis.

Bibliotēkas krājumā vispārīgo materiālu krājums valsts valodā un krievu valodā ir sekojošās nozarēs – filozofija, psiholoģija, reliģija, sociālās zinātnes, matemātika, dabaszinātnes, lietišķās zinātnes, medicīna, tehnika, lauksaimniecība, māksla, atpūta, izklaide, sports, valodniecība, ģeogrāfija, biogrāfijas, vēsture. Tās kalpo, lai lietotāju iepazīstinātu ar tēmu un uzziņu izdevumiem – enciklopēdijām, vārdnīcām, rokasgrāmatām, atlantiem u.t.t.

II – pamatinformācijas līmenis.

Krājums pamatā pārstāv divas valodas – latviešu un krievu valodu. Tas kalpo noteiktas nozares iepazīšanai, uzrādot informācijas daudzveidību un nodrošinot lietotāju vajadzības atbilstoši visu līmeņu oficiālai izglītībai, izmantojot elektroniskos un iespiestos resursus.

Krājumu veido ierobežots monogrāfiju, uzziņu literatūras, vispārīgo periodisko izdevumu klāsts, ierobežota pieeja internetā rodamo elektronisko resursu – datubāzu, tekstu, laikrakstu u.c. kolekcijai.

Dokumentu veidi. Apzīmējumi:

G – Grāmata

P – Periodika

E – Elektroniskie informācijas nesēji

Lingvistiskā struktūra. Apzīmējumi :

L - dominē valsts valoda, maz vai nav nemaz dokumentu citās valodās

S – papildus pamatvalodai ar atlasītiem dokumentiem citās valodās

W – dokumenti daudzās valodās

X – dokumenti pārsvarā ir kādā citā nevis valsts pamatvalodā

Vaboles pagasta bibliotēkas vadītāja

Ināra Meijere